

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Mesečno K 6'—.— Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Rosamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Pogajanja o jadranskem vprašanju.

LDU Pariz, 14. januarja. Porazgovori glede Reke so se nadaljevali v pondeljek dopoldne med posameznimi ministrskimi predsedniki. Dr. Trumbić je obširno razložil stališče Jugoslovenov. Vkljub temu, da obstaja prepričanje, da se bo dosegel zadovoljiv uspeh, pogajanja, kakor poroča »Figaro«, še niso dovolj napredovala, da bi se dalo že sedaj sklepati na rešitev, ki bo prodrla.

Razgovori o rešitvi jadranskega vprašanja.

LDU Beograd, 13. januarja. Presbiero ministrstva za zunanje zadeve objavlja uradno: Italijanski ministrski predsednik Nitti je po svojem povratku iz Pariza povabil našega ministra za zunanje zadeve dr. Trumbića na sestanek. Na tem sestanku naj bi se poskušalo dognati, ali obstoji možnost, da se Italija in Jugoslavija neposredno sporazumeta v vseh spornih vprašanjih. Za primer, da bi italijanski ministrski predsednik Nitti na tem sestanku z dr. Trumbićem ponudil podlago, na kateri bi se porazgovori mogli začeti in uspešno dokončati, je kraljevska vlada, po možnosti vedno ustrezajoč željam zaveznikov in tudi sama želeč, da se čimprej sklone trajen mir z njenimi sosedi, poslala kraljevski delegaciji v Parizu navodilo, naj začne porazgovore, pri tem pa naj ostane v trajnih stikih z našimi zavezniki. Italijanski ministrski predsednik Nitti se je na to dne 9. t. m. sestal z našim ministrom za zunanje zadeve dr. Trumbićem in pri tej priliki podal svoje predloge o rešitvi jadranskega vprašanja, minister dr. Trumbić pa je predložil svoje protipredloge. Razgovori se nadaljujejo. Vrhovni svet je v soboto dne 10. t. m. povabil kralj. delegacijo k razpravi o jadranskem vprašanju. Te seje vrhovnega sveta so se udeležili zavezniški ministrski

predsedniki Clemenceau, Lloyd George, Nitti ter ostali člani zavezniških delegacij. Zastopnik Zedinjenih držav tej seji ni prisostvoval, ker njegova vlada še ni ratificirala mirovne pogodbe. Kot zastopniki Jugoslavije so se seje udeležili Pašić, dr. Trumbić, dr. Žolger in Radović. Na povabilo predsednika vrhovnega sveta Clemenceauja je minister dr. Trumbić obrazložil stališče svoje vlade. Na prihodnji seji se bo razprava nadaljevala.

Italijani zapuščajo Dalmacijo.

LDU Split, 13. januarja. Dne 12. t. m. je zapustilo Šibenik okoli 400 demobiliziranih italijanskih vojakov. Številno vojaštvo, ki je bilo v Tiesnu in okolici, je te dni zapustilo one kraje ter je ostalo tamkaj samo nekoliko vojakov. Tudi posadka v Primostenu je odkorakala in pustila v kraju le nekoliko karabinjerjev.

Visok tečaj 20% bonov.

LDU Beograd, 13. januarja. »Pravda« piše: Povodom markiranja kron so opozicionalni krogi dvignili mnogo hrupa zaradi zadržanja 20%. Danes pa se plačuje v prostem prometu za te priznalice več kakor za markirane bankovce, t. j. znamenje, da so dvignili oni hrup le špekulanti.

6 milijard markiranih bankovcev.

LDU Beograd, 13. januarja. »Pravda« piše: V občinstvu je dejstvo, da vsota markiranih kron ne presega 6 milijard, vzbudilo mnogo zanimanja, ker se je splošno sodilo, da bo vsota mnogo večja. Misli se, da je vzrok iskati v tem, da so vojni dobičkarji hoteli prikriti svoje premoženje in niso dali markirati svojih bankovcev.

Razdelitev zemljišč.

LDU Beograd, 13. januarja. Tekom preteklega leta se je na Hrvatskem, v Slavoniji, v Sremu, v Bački in Baranji razdelilo okrog 10.000 orolov veleposestniških zemljišč med ljudstvo. Ostalo pa je še toliko takih zemljišč na razpolago, da se bo moglo razdeljevati po

potrebi tudi letos. V ministrstvu za agrarno reformo je že izdelana naredba o izvolitvi agrarnih odborov. Te volitve se bodo vršile takoj po občinskih volitvah. Vse podeželsko prebivalstvo bo razdeljeno v to svrhu v pet kategorij: na veleposestnike, one, ki dajejo svoja zemljišča v zakup, one, ki svoja zemljišča obdelujejo sami, na male kmete in one, ki sploh nimajo zemljišč. Agrarni odbori se bodo volili po občinah in sicer tako, da bo od 20 prebivalcev vsake od navedenih kategorij izvoljen po jeden član agrarnega odbora.

Rennerjeve prošnje v Pragi.

Praga, 13. januarja. Avstrijski državni kancler dr. Renner se je danes posvetoval s čehoslovaškimi ministri in obrazložil težko stališče Avstrije, dunajske plinarne in industrijskih podjetij. Pomanjkanje premoga ogroža vse javno življenje in more le takojšnja odpomoč preprečiti katastrofo. Po Rennerjevem poročilu so imeli čehoslovaški ministri skupno posvetovanje, nakar so sporočili dr. Rennerju razne pogoje, na katere pa ta ni mogel pristati. Posvetovanja se nadaljujejo.

Wilson sklical svet Zveze narodov.

LDU Lyon, 14. januarja. (Brezž.) Predsednik Wilson je podpisal odlok, s katerim se sklicuje svet Zveze narodov na prvo posvetovanje. To sklicanje se je brzojavilo posameznim interesiranim vladam, toda besedilo tega odloka se v Zedinjenih državah ne bo objavilo preden ne dospe v roke naslovljenecem.

Bavarsko poslaništvo v Parizu odpravljeno.

LDU Lyon, 14. januarja. (Brezžično). Kakor poroča »Berliner Börse-Zeitung«, je bavarsko ministrstvo za zunanje stvari sklenilo, da se odpravi bavarsko poslaništvo v Parizu.

Usmrnitev dra. Szurmaya.

LDU Budimpešta, 13. januarja. Prošnjo za pomiloščenje in predlog za obnovitev kazenskega postopanja proti dru. Štefanu Szurmaya-u je danes kurija zavrnila. Eksekucija se bo izvršila jutri.

Ameriška pomoč Evropi.

LDU Washington, 13. januarja. (Reuterjev urad.) Hoover je izjavil v proračunski komisiji reprezentativne zbornice, da izvoz živil, katera bo odposlala Amerika Evropi v tekočem letu, nikakor ne obremenjuje države do prihodnje žetve. Amerika je v minulem letu poslala Evropi raznih potrebščin v znesku 2 in pol milijard dolarjev, za tekoče leto pa bo zadostovalo 150—200 milijonov dolarjev.

Vzpostavitev diplomatskih odnosov med Čehoslovaško in Avstrijo.

LDU Praga, 13. januarja. Nemško avstrijska in čehoslovaška vlada sta se sporazumeli, da obnovita zopet redno diplomatske odnose.

Začasna ureditev valutnega vprašanja.

Beograd, 13. januarja. Ministrski svet je v seji, ki je trajala ves dan dopoldne in popoldne do pozne noči in ki je veljala izključno le valutnemu vprašanju, končno sklenil nastopno: Reorganizirana narodna banka naj stare (avstrijske) krone potegne iz prometa s tem, da jih zamenja za nove kronске novčanicе. Ker takšnih novčanic še ni dovolj natisnjenih, naj se za sedaj uporabi v to svrhu novonatisnjeni državni dinar, ki se mora s posebnim napisom na obeh straneh označiti kot krona, in sicer — ker teh novčanic še ni dovolj natisnjenih, naj bi se na vsako takšno dinarsko novčanicо natisnil štirikratni iznos v kronah. V varstvo novih bankovcev bo dala državne bone na ta način, da prevzame država jamstvo tudi za izmenjane nove krone. Ta državna garancija bo podprta zlasti s tem, da se zastavi en del državnih šum, katerih čisti dohodek bo deloma služil v sukcesivno kritje novčanic Narodne banke. Sedanje kritje, ki ga Narodna banka še ima, bo služilo

Dr. Ljudevit Pivko:

Kulturno-prosvetno delo v sokolskih društvih.

(Dalje.)

8. Kulturno-prosvetni odsek naj išče za uspešno delovanje še druga sredstva, ki odgovarjajo sokolskim načelom.

Sokolska dolžnost je sodelovati pri kulturnih institucijah, narodnih praznikih itd. Bralna društva, čitalnice, pevška in glasbena društva, zgodovinska in muzealna društva, društva za varstvo otrok in socialno oskrbo, protialkoholne organizacije, narodno-obrambna društva, planinska društva itd. so organizacije, ki imajo vsaj deloma iste in podobne cilje kakor Sokolstvo. Kulturno-prosvetni odseki naj iščejo stikov in sporazuma z njimi.

V krajih, kjer zahtevajo krajevne razmere in poseben položaj, je posvečati posebno pažnjo nacionalni vzgoji naroda.

III. Člani kulturno-prosvetnega odseka.

Občni zbor voli predsednika (predsednico) za upravno dobo in sicer na predlog kulturno-prosvetnega odseka.

Odbor izbira v odsek iz članstva sposobne moči, zlasti one, ki so dovršili župno izobraževalno šolo ali ki so priznani sokolski strokovnjaki in kulturni delavci. Ženam je dati vsekakor mesto (več mest) v odseku.

tudi kot kritje za novo kronsko novčanicо. Razmerje med novo krono in njeno zlato podlago ostane zasedaj še nerešeno. Reši naj ga še le parlament, ki bo določil tudi zlato podlago za dinar in končno definitivno razmerje med krono in dinarjem. Sedanja zlata podlaga starega dinarja se dotlej ukine. Za začasno razmerje med krono in dinarjem se do te odločitve obdrži dosedanji uradni kurz 4:1.

Na kronskem ozemlju država plačuje in sprejema plačila za svoje terjatve le v kronah. Mali kronski bankovci po 1, 2 in 10 K ostanejo začasno v prometu in se čimprej nadomeste z novimi bankovci.

Beograd, 13. januarja. Izmenjava markiranih kron se bo izvršila v najkrajšem času. Klišeji, s katerimi se bode na obeh straneh opremile nove dinarske novčanicе z označbo v kronski veljavi, so že pripravljeni. Delo se bo vršilo v več tiskarnah. Izmenjale se bodo poleg bankovcev tudi priznalice al pari, t. j. onih svoječasno odtegnjenih 20% bo poravnanih v novih jugoslovanskih kronah.

Beograd, 13. januarja. Glavne točke, o katerih je razpravljala ministrski svet, so sledeče: Narodna banka prevzame markirane krone, ki bodo takoj potegnjene iz prometa. Ker pa še ni natisnjenih dovolj novih kron, se bodo porabili že dotiskani državni dinarji, ki bodo s posebnim natisom na obeh straneh dobili vrednost in značaj krone. Poleg teh kronskih bankovcev bo obdržala Narodna banka še nadalje svoj stari dinar. Razmerje med bančno krono in bančnim dinarjem bo določil parlament, kakor hitro se pokažejo posledice te nove transakcije. Parlament bo določil tudi podlago v zlatu za bančne krone in dinarje. Vsled tega se suspendira srbski zakon o podlagi v zlatu za dinar. V pokrajinah, kjer je veljala doslej kronska vrednost, ostane ista še naprej. Dokler se ne natisnejo novi mali bankovci, ostanejo v prometu dosedanji eno- in dvekronski. Država jamči Narodni banki za nove krone in ji izda v ta namen državne bone. Sedanja podlaga v zlatu, srebru in valuti dinarja bo služila za skupno fundacijo krone in dinarja. Narodna

Odsek se dopolnjuje po potrebi sam in zove v svoj krog nove strokovnjake v raznih panogah izobraževalnega dela, ki jih javlja odboru v odobritev.

Društveni odbor je zastopan v kulturno-prosvetnem odseku po predsedniku in knjižničarju.

Prednjaški zbor je zastopan v njem po načelniku in načelnici.

Odsek voli namestnika predsedniku, tajnika, časnikarja in po potrebi nadzornika za knjižnico (čitalnico) in poročevalca.

Predsednik zastopa v odseku odbor, sklicuje odsekova posvetovanja in jih vodi, organizuje in nadzoruje delovanje posameznih članov, poroča odboru o izvršenem kulturno-prosvetnem delu in o načrtih nadaljnjega dela in podaja občnemu zboru letno poročilo o delovanju odseka.

Tajnik izvršuje pismena opravila odseka, piše zapisnike posvetovanj, vabi člane na posvetovanja, poroča odseku o došlih dopisih in o delu v odseku, o številu in o predmetih predavanja, o statistiki poslušalcev, in udeležencev izleta itd.

Časnikar skrbi za širitev sokolskih časopisov in novih sokolskih spisov, vodi pregled naročnikov v društvu in poroča odseku mesečno o svojem delovanju, javlja število naročnikov »Sokolskega Glasnika SHS«, »Sokola«, »Sokoliča«, in drugih jugoslovanskih, čeških in ostalih sokolskih časopisov, primerja skupno število naročnikov s številom članov društva.

(Konec prih.)

banka izda tekom tedna javno poročilo o svojem imetju in bo redno poročala o številu izmenjanih kronskih bankovcev. Ker je dotiskanih že nad dve milijardi državnih dinarjev, se bodo jugoslovenske krone z boni vred zamenjale, kakor hitro bo sprejet štirikratni znesek v kronah za vsak dinar.

Politični pregled.

Volitve v Narodno predstavništvo na Čehoslovaškem. Kakor poročajo »Narodni Listy« se sestane začasno narodno predstavništvo čehoslovaške republike k zadnji seji, dne 27. januarja t. l. nakar bo razpuščeno ter se razpišejo volitve v definitivno narodno predstavništvo. Volitve se bodo vršile prvo nedeljo meseca marca, to pa radi tega, da se bo vsak lahko udeležil volitev.

Izenačenje čehoslovaške vojske. Kakor znano, je bila doslej čehoslovaška vojska razdeljena v legijone in navadne oddelke. V prvih so se nahajali samo oni, ki so se kot prostovoljci bili za časa svetovne vojne na strani zaveznikov, drugo pa je tvorilo moštvo bivše avstroogrške vojske. Sedaj pa sta izdala predsednik Masaryk ter minister narodne obrane Klofač armadno povelje v katerem naznanjata, da se odslej naprej ne bo delalo več razlike med obema skupinama, temveč, da se bodo ustanovili enotni polki ki bodo sestavljeni po okrožjih in ne glede na to kje se je kdo med vojno boril.

Iz Sikstovih odkritij. Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Ženeve, so napravila odkritja princa Siksta Parmskega, ki jih je priobčil v pariški »Opinion« tudi na Francoskem neprijeten utis. Iz njih je razvidno, da se je Francija leta 1917 zelo zavzemala za zблиžanje z Avstroogrsko. O pogajanjih, ki so se vršila marca in aprila omenjenega leta, Italija sploh ni bila informirana. Iz celega razkritja je razvidno, da je vsak ono nesrečno leto gledal le kako bi sebe rešil, ter se za svoje zaveznike katerim je prisegel neomajno zvestobo ni veliko ali pa čisto nič brigal. Sedaj pa se sramujejo tega umazanega perila. Za Italijo se pere sedaj tudi še Francija.

Ministrska kriza v Italiji. »Epoca« poroča, da bo v kratkem podalo ostavko pet italijanskih ministrov. Ko se Nitti yrne iz Pariza bo kabinet čisto reorganiziral, dočim bo sam obdržal predsedniško listnico tudi še nadalje.

Madžar mora biti! Iz Budimpešte poročajo, da je izjavil madžarski poljedelski minister v nekem programnem govoru, da mora postati madžarski kralj le kak Madžar. Vendar pa pravice vojne napovedi madžarski kralj ne bo imel.

Stara žlahta. Iz Budimpešte poročajo, da so osnovali tamkajšnji poljski plemiči z madžarskimi zvezo, ki bo imela nalogo gojiti med obema narodoma »bratske odnose«.

Madžarski komunisti gredo v Italijo. Z Dunaja poročajo, da so dospеле tjakaj žene v Karlsteinu interniranih madžarskih komunistov, ki so na potu v Italijo. Kakor se zatrjuje dobe v kratkem tudi internirani komunisti dovoljenje, da se smejo nastaniti v Italiji.

V Berlinu ne bo več poslaništev. Kot posledica ratifikacije mirovne pogodbe med Nemčijo in njenimi nasprotniki, je potrebno, da zavezniške države pošljejo zopet svoja diplomatska zastopstva v Berlin. Vendar so zavezniški že pred časom sklenili, da v Berlinu ne bodo osnovali poslaništev, kakor so bila pred vojno, ampak samo diplomatska opravništva. Anglija, Fran-

cija in Italija so že določile svoje opravnike. Novi francoski opravnik Marcilly odpotuje na svoje službeno mesto prihodnjo soboto. Zedinjene države bodo imele do nadaljne ureditve v Berlinu samo svojo oficijelno agenturo. To službo bo opravljal Dresel.

Ustanovitev vojaškega sveta. Na sobotni seji Vrhovnega sveta se je sklenilo ustanoviti stalni Vojaški svet, kateremu bo predsedoval maršal Foch, in ki bo imel nalogo nadzorovati razorožitev mirovne pogodbe.

Na svobodo je spuščen zopet inženjer Gustinčič, o katerem smo poročali, da je bil aretiran vsled državni nevarnega rovarjenja med delavci.

Še enkrat „Straža“ in resnicoljubje.

Na zadnje pismo g. vladnega komisarja »Straži« je odgovorilo uredništvo mariborskega glasila SLS z novim lažnjivim napadom na osebo g. komisarja. Ker je del naše javnosti precej lahkoveren in rad nasede klerikalnim intrigam, priobčujemo popravek g. vladnega komisarja, ki ga je poslal »Straži«, katerega gospodje okoli tega resnicoljubnega lista gotovo ne bodo obelodanili.

Št. 573.

Cenjenemu uredništvu »Straže«.

v

Mariboru.

Z. ozirom na Vaš članek: »Nekaj kritike glede vlade g. dr. Pfeiferja v Mariboru« v 4. številki »Straže« prosim, da priobčite v prihodnji številki sledeči popravek:

1. Ni res, da bi imel doslej priliko, se radi zlorabe uradne oblasti pred civilnim sodiščem zagovarjati, res pa je, da je Vaša trditev navadna častikraja in poročam o tem obenem deželni vladi, ki naj o event. nadaljnjih ukrepah razsodi.

2. Ni res, da sem sosvet neresnično informiral, res pa je, da mi doslej niste zamogli niti najmanje neresnice dokazati in vsled tega tudi ne priobčujete mojih popravkov.

3. Ni res, da ste pričeli radi »ugleda države« proti meni nastopati in me obrekovali, pri čemur ste si morali celo moje rodbinsko ime izposoditi, res pa je, da se je cela Vaša osebna gonja proti meni pričela ravno takrat, ko so bila objavljena nova ulična imena, ko sem označil g. generala Maistra za osvoboditelja Maribora, in ni bilo v tem imeniku ulice g. dr. V..... Vsi Vaši drugi zagovori glede Vaših brezprimernih osebnih napadov, so prazni izgovori.

Zaupnic pa od Vas ne prosim in tudi ne želim, posebno ker pozitivno vem, da način Vaše polemike odobrava le nekaj fanatikov SLS in ker mi zadostujejo zaupnice častivrednih Slovencev v Mariboru, ki drugače sodijo.

Ves Vaš obtežilni material sem predložil deželni vladi, ki naj razsodi, če me smatra še naprej za sposobnega ali ne. Vsako Vašo nadaljno obrekovanje bom pa odslej popolnoma ignoriral.

Maribor, dne 12. prosinca 1920.

Dr. Pfeifer s. r.

Dnevne vesti.

Ravnatelj mar. gledališča H. Nučič se je vrnil iz Belgrada, kjer je posredoval za to, da postane mariborsko gledališče državno gledališče. Kakor slišimo, se je njegovim željam v toliko ustreglo, da pride gledališče pod pokrajinsko upravo in dobi večjo državno podporo.

Upokojeni učitelji, člani »Društva jugoslov. držav. uslužbenec v Mariboru«, naj oddajo zanesljivo v petek 16. t. m. svoje društvene izkaznice s polletno članarino 12-K podpisane, ker se vrši ta dan od 13. do 15. (1. do 3. ure) revizija, društvenih izkaznic. Kdor zamudi, preneha biti član društva! Radivoj Tušak, odbornik društva, Krčevina 118.

Sladkor in soda. Avstrija ostane v tekočem letu brez sladkorja, ker so se pogajanja med njo in Čehoslovaško radi nabave sladkorja razbila. Na drugi strani pa so se razbila pogajanja Čehoslovaške radi nabave avstrijske sode, vsled česar bodo morale češke steklarne najbrže v kratkem delo povsem ustaviti.

Stare hiše in redni člani akad. teh. društva „Triglav“. Dne 17. t. m. ob 20. (8.) zvečer vrši se v Mariboru v klubovi sobi restavracije F. Fuchs, Edmund Schmidova ulica sestanek starih hiš in rednih članov akad. teh. društva »Triglav« v Gradcu in sicer za mariborski, celjski in ptujski okraj. Ker so na dnevnem redu zelo važne točke radi bodočnosti našega »Triglava«, je nujna potreba da se vdeleže tovariši tega sestanka v kolikor mogoče največjem številu. Za slučaj, da bi se tovariši iz ptujskega in celjskega okraja ne mogli vdeležiti tega zborovanja korporativno, se prosijo, da pošljejo vsaj delegate, a to zanesljivo. Če reflektira kateri izmed tovarišev na prenočišče, naj to pravočasno javi na naslov: nadp. Fr. Skaza, kolodv. poveljnik Maribor.

Mariborsko mestno knjigovodstvo in blagajna je vsaki dan, razun nedelje in praznikov, za občevanje z strankami odprto samo do 12. ure, kar se naj blagovoljno vzame na znanje.

Mestnemu šolskemu svetu je došla nadaljna IV. zbirka daril za ubožne šolske otroke: Kiffmann Rudolf, stavbeni mojster 100 K, Barta Leopold 100 K, Thür Ivan 50 K, gospa Ošlag Mira, trgovina z usnjem 100 K, Vincenceva družba, graško predmestje 50 K. Skupna vsota 7079 K. Najlepša zahvala vsem dobrosrčnim darovalcem. Prosi se za nadaljna darila.

Oddaja premoženja v Avstriji. Predlog o oddaji premoženja pripadnikov Avstrije, določa sledečo tabeľo: Od premoženja pod 20.000 K se odda 5%, od 20.000 K do 40.000 K 7%, od 40.000 K do 60.000 K 9%, od 60.000 K do 80.000 K 11%, od 80.000 K do 100.000 K 13%, od 100.000 K do 130.000 K 15%, od 130.000 K do 200.000 K 17%, od 200.000 K do 250.000 K 19%, od 250.000 K do 350.000 K 22%, od 350.000 K do 450.000 K 25%, od 450.000 K do 700.000 K 29%, od 700.000 K do 1.100.000 K 33%, od 1.100.000 K do 1.500.000 K 38%, od 1.500.000 K do 2.000.000 K 43%, od 2 milijonov do 3 milijonov 50%, od 3 milijonov do 10 milijonov 57%, od vsot, ki presegajo 10 milijonov pa 65%.

Izvoz surovih kož iz Hrvatske in Slavonije je strogo prepovedan, ker so se tam pojavili prekupci surovih kož, kar ogroža preskrbo tvornic s potrebnim surovim materijalom. Prepovedano je tudi kupčevanje s tem blagom.

Iz Koroške. Nemci nadaljujejo svojo propagando z lepaki, ki na najpodlejši način blatijo naš narod in našo državo, še vedno. Čudno se nam zdi, da tega naše zasedbene oblasti ne morejo preprečiti ali vsaj omejiti? Iz Ziljske doline prihajajo obupni klici. Naši zavedni bratje, ki jih je kruta usoda oddelila od nas, morajo trpeti pod vladno »Volkswehra« najhujše šikane. Da se bolje zastražijo meje proti Avstriji, je sklenila naša zasedbena uprava pozvati domačine Korošce od 21.—45. leta, da se, kdor se hoče, prostovoljno zglašijo v vojaško službo, ki bo trajala do časa, ko se izvede plebiscit. V

Celovcu se je v hotelu Gröner vršilo te dni tajno zborovanje, na katerem so zborovalci sklenili, da bodo glasovali za Jugoslavijo.

Mestna plinarna naznanja, da zamore vsled dobave češkega plinovega premoga zopet redno dobavljati plin za motorje ter druge aparate na plin kakor tudi razsvetljavo. Trgovine, gostilne, kavarne ter drugi javni obrati smejo biti odslej dalje zopet razsvetljeni kakor poprej. To pa le tedaj če se nahajajo potrebni plinomeri v dobrem stanju. Prepoved uporabe plina za kuhanje, kurjenje, likanje in druge podobne posle, ostane tudi nadalje v veljavi. V veljavi ostane tudi še nadalje svoječasna odredba, da ne smejo privatna stanovanja porabiti več nego 480, oziroma 960 litrov plina na dan. Obrtniki, ki žele plin uporabljati v obrtne namene naj to naznanijo v pisarni mestne plinarne. Istotako se bo dovolila tudi uporaba električnega toka za razsvetljavo in pogon obrtniških podjetij, radi česar naj se reflektanti istotako zglase v omenjeni pisarni.

O dr. Mravlaggu. Pod tem naslovom prinaša »Slov. Narod« vest, da je dobil znani pangerman dr. Mravlagg v Mariboru Reprnigovo posestvo v Cirknici nad Mariborom v zakup proti letni najemščini 24.000 K, dasi se nahaja to posestvo pod državnim nadzorstvom in dasi nadzornik Lilleg o tem ni bil obveščen. Nadalje je baje dobil dr. Mravlagg od vlade v Ljubljani in Beogradu predkupno pravico za to posestvo v znesku 400.000 K. V koliko je ta vest resnična ne vemo, to pa nam je znano, da je bil dr. Mravlagg že opetovano v Ljubljani in imel tu posla z raznimi uradi. — Mi bi k temu še dodali, da dr. Mravlagg čim dalje bolj oblastno nastopa in je zadnjič pri obč. zboru »Olepševalnega društva« prav očitno zasmehoval Slovence. Zato smo res radovedni, zakaj ta znani naš sovražnik živi — v Jugoslaviji.

Visokošolci iz Štajerskega, ki se hočejo s prihodnjim transportom v Prago peljati in v Mariboru vstopiti, naj javijo svoje naslove na: teh. Ante Matko, Maribor, Stolna ulica 1, da se more pripraviti ugodnejša vožnja.

Tatvina sladkorja. V noči od sobote na nedeljo je bilo ulomljeno v sladkornem skladišču Ruprehta Schmid, Frauengasse 13. Tatovi so odnesli okoli 40 stožcev sladkorja v teži približno 400 kg. Storitcem so na sledu. Občinstvo se svari pred nakupom. Vsak, ki bi ponujal sladkor, naj se naznani policiji.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico, Stolna ulica št. 4. V preteklem tednu (od 29. decembra 1919 do 3. januarja 1920) je iskalo dela 164 moških in 55 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 43 moških in 33 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 56. Od 22. februarja 1919 do 3. januarja 1920 je iskalo delo 5864 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 4660 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 1558. Dela iščejo pisarn. moči (moških in ženskih), trgov. pomočniki in prodajalke, peki, mlinarji, mesarji, natakariji in natakarije, ključavničarji, strojniki, mehaniki, ekonomski, rudarji, tovarni in poljski delavci in delavke, služkinje, sobarice, kuharice itd. V delo pa sprejme posredovalnica gozdne akordaate, kleparje, mizarje, ščetarje, drvarje, viničarje, služkinje, sobarice, kuharice itd.

Širite naš list!

Razne vesti.

Letošnja zima. Kakor poroča »Matin«, je izjavil neki angleški vremenslovec, da bo letošnja zima ena najmilejših, kar jih pozna zgodovina. V februarju bo sicer nastopil oster mraz, ki pa ne bo trajal dolgo. — Zima se najbrže smili prebivalstvu Avstrije, ki je brez drv in obleke, pripominjajo dunajski listi.

Produkcija zlata in srebra. Leta 1918 se je produciralo 578.647 kg. zlata v skupni vrednosti ene milijarde in 992 milijonov frankov. Produkcija je zaostala za prejšnjim letom za 100 milijonov frankov. Srebra se je v omenjenem letu produciralo 5.003.906 kg. kakor pri zlatu je bil tudi pri srebru zaostanek za prejšnjim letom znaten.

Izgube Nemčije. Po dosedanjih podatkih statistike je izgubilo, kakor poroča tržaška »L'era nuova«, v svetovni vojni 1,500.000 Nemcev življenje. Tu so uštetni tudi oni, ki so umrli v ujetništvu.

Nova vrsta influence na Angleškem. Na Angleškem se je pojavila nova vrsta influence, kateri zdravniki, kakor svoj čas »španski«, ne morejo najti uzroka. Bolezen se pojavlja na ta način, da napadajo bolnika slabosti, ki so podobne onesveščanju, poleg tega pa trpe silno na želodcu in sploh v notranjih delih telesa. Bolezen je zavzela na Angleškem velike dimenzije. — Opozarjamo, da se je ta »angleška bolezen« pojavila pretekle dni tudi še pri nas v Mariboru. Bolezen je jako neprijetna, vendar pa preide v nekoliko dneh sama po sebi.

Vlomi pri advokatih. V Trstu so izvršili tatovi tekom treh mesecev pet ulomov pri različnih advokatih, ter odnesli vsakokrat po več tisoč lir. Doslej se še ni posrečilo dognati, kedo so ti zagriženi sovražniki tržaških advokatov.

Junaška mati. V Nevesi na Montellu v Italiji je nastal v hiši Caroline Breda 30. pr. m. v noči, ko so ona in njeni štiri otroci spali, požar. Ogenj je prebudil nesrečno mater, ki je vstala, zgrabila svoje otroke ter jih hotela dva po dva odnesti iz pogorišča. Prva dva je srečno rešila, pri drugih dveh pa je padla v ogenj ter zadobila take opekline, da je kmalu na to umrla.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna«, Maribor.

Mala oznanila.

Pouzdanog knjigovodju ili knjigovod- kinju sa prak- som i dobrim svjedočbama traži vlastelinstvo pl. Kukuljević u Ivancu kraj Varaždina. Nastup odmah. Poblize u upravi ili kod vlastelinstva. 6—5

Izvežbanog vincilira traži vlastelinstvo pl. Kukuljević u Ivancu kraj Varaždina. Nastup proljetos. Poblizi uvjeti u upravi lista. 6—5

Spretna gospodična, katera ima veselje iti za česalko (frizerko) se pod ugodnimi pogoji sprejme. Viljem Malý, Šolska ulica 3. 2—1

Dobro ohranjen glasovir se prodá v Mozart ulici št. 50, pritličje.

Lepa breja planinska koza, koja bode konc svečana storila, se zamenja za slanino in moko, ali prodá za ceno K 1500.—. Kje pove uprava »Mar. delavca«.

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najmenitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Sredo, dne 14.—16. januarja 1920:

Veliki spored!

Skrivnosti Rima

Detektivna drama v 5 dejanjih

Vzgoja moža

Šaloigra

Pozor!

Pozor!

V petek 12. januarja 1920:

Vojaški koncert

V soboto 17. januarja 1920:

Zaobljuba čistosti

Vsako sredo in soboto novi spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Svoji k svojim!

Karel Kocijancič

kamnoseško podjetje

Maribor, Schillerjeva ul. 25

priporoča

svojo veliko zalogo nagrobnih spomenikov iz marmorja in granita.

Prevzame tudi vsa v to stroko spadajoča dela.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

priporoča se občinstvu.

Dvostavno in ameriško

KNJIGOVODSTVO

Sestavil V. Krottmayer, slovensko izdajo priredil profesor M. Dolenc. :: Založnik ZASEBNO UČILIŠČE LEGAT V MARIBORU

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo

neizogibno potrebna za trgovske žole in samouk, zelo važna za trgovce, tovarnarje, obrtnike itd. — Cena 8 kron.

RAVNOKAR IZŠLA. Dobiva se v vseh knjigarnah in v ZASEBNEM UČILIŠČU LEGAT V MARIBORU. :: Vetrinjska ulica 17/l. ::

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot turška z la. referencami.

Import in Eksport

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Agitirajte za »Mariborskega Delavca« in med prijatelji našega tiska za »Tiskovno zadrugo« v Mariboru.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnica: MURSKA SOBOTA

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.